

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НПУ імені М.П. Драгоманова

Факультет менеджменту освіти та науки

“ЗАТВЕРДЖЕНО”

На засіданні Приймальної комісії
НПУ імені М.П. Драгоманова
Протокол №_ від «__» _____ 2020 р
Голова приймальної комісії
_____ В.П. Андрущенко

“РЕКОМЕНДОВАНО”

Вченою радою Факультету
менеджменту освіти та науки
Протокол №_ від «__» _____ 2020 р
Голова Вченої ради
_____ В.Л. Савельєв

Програма

вступного фахового випробування

з основ освітньої політики

**для громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства,
при вступі на навчання для здобуття ступеня магістра
на базі здобутого ступеня бакалавра/
освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста**

Шифр спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма «Освітня політика»

Освітньо-професійна програма «Громадське управління в галузі освіти»

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма призначена для підготовки абітурієнтів до складання вступного фахового випробування на факультет магістратури, аспірантури і докторантури Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова на спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки з додатковою спеціалізацією «Освітня політика» (освітній ступінь «магістр»).

Підготовка магістра освітніх/педагогічних наук за спеціалізацією «Освітня політика» має на меті забезпечити фундаментальну та прикладну підготовку кваліфікованих фахівців у галузі освіти, освітніх експертів, експертів освітніх програм, експертів з якості освіти для виконання освітніх, дослідницьких завдань інноваційного характеру в галузі знань 01 Освіта, педагогіка.

В програмі вступного випробування з основ освітньої політики визначено основні питання, які є базовим підґрунтям для стратегічних пріоритетів у плануванні та впровадженні державної освітньої політики в Україні. Особливу увагу надано законодавчим та підзаконним актам, що виокремлюють особливості розвитку державної політики у сфері освіти за умов державного суверенітету України.

Абітурієнт повинен *вміти* аналізувати базові категорії освіти (система освіти, якість освіти, якість освітньої діяльності, освітній процес, освітня діяльність, педагогічна діяльність, компетентність, державна політика у сфері освіти); суспільні відносини, що виникають у процесі реалізації основоположного конституційного права людини на освіту.

На основі змісту освітньо-професійної програми «Освітня політика» визначено орієнтовні питання вступних випробувань. Структура білету складається з теоретичних питань комплексного характеру, сформованих у вигляді тестів. Кожен білет включає 20 тестових завдань, добірка яких передбачає пропорційне комбінування завдань з пошуку альтернативних відповідей, завдань на множинний вибір, завдань на відновлення відповідності.

Комплексний характер добірки питань білету дає можливість виявити позицію вступника щодо розуміння актуальних проблем освітньої політики, рівень теоретичної підготовленості та сформованості фахових умінь з урахуванням обраної спеціалізації. Відповіді абітурієнтів на теоретичні питання допоможе спрогнозувати результативність подальшого розвитку професійних компетентностей студентів освітнього ступеня магістр.

Вступний комплексний іспит будується за міждисциплінарним принципом та включає два модулі: I – «Теоретичні основи науки про освіту»; II – «Нормативно-правова база розвитку освітньої політики».

Програма включає орієнтовні питання до вступного екзамену, критерії оцінювання відповідей абітурієнтів, список рекомендованої літератури.

Зарахування абітурієнтів відбувається на підставі результатів вступного випробування. Вступний рейтинг визначається сумою балів, отриманих за результатами вступного іспиту. Максимальна кількість балів – 200.

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ АБІТУРІЄНТА НА ВСТУПНОМУ ФАХОВОМУ ВИПРОБУВАННІ

Кількісна характеристика рівня	Рівень	Характеристика відповідей абітурієнта
		<i>на питання теоретичного змісту</i>
0-99 бали	Низький	Абітурієнт не усвідомлює змісту питань білету, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна повна відсутність умінь міркувати.
100-149 балів	Задовільний	Відповіді на питання білету носять фрагментарний характер, характеризуються відтворенням знань на рівні запам'ятовування. Абітурієнт поверхово володіє умінь міркувати, його відповіді супроводжуються другорядними міркуваннями, які інколи не мають безпосереднього відношення до змісту запитання.
150-169 балів	Достатній	У відповідях на питання білету допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Абітурієнт демонструє розуміння навчального матеріалу на рівні аналізу властивостей. Помітне прагнення абітурієнта логічно розмірковувати при відповіді на питання білета.
170-200 балів	Високий	Абітурієнт дає повну відповідь на питання білету. Його відповіді свідчать про розуміння навчального матеріалу на рівні аналізу закономірностей, характеризуються логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.

Розрахунок балів за виконане тестове завдання

Вид тестового завдання	Характеристика	Кількість тестових завдань в 1 білеті	Кількість балів за 1 тестове завдання	Загальний розрахунок балів
Завдання альтернативних відповідей	одна правильна відповідь	10	10	100
	так/ні	4	5	20
Завдання множинного вибору	декілька правильних відповідей	5	15	75
Завдання на відновлення відповідності	взаємозалежність заданих категорій	1	5	5
Всього:		20		200

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться кожним із членів предметної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань абітурієнта виводиться за результатом обговорення членами комісії особистих оцінок відповідей абітурієнтів.

Бали (оцінка) вступного фахового випробування виголошуються головою предметної комісії усім абітурієнтам, хто брав участь у випробуванні, після закінчення іспиту.

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Змістовий модуль I.

«Теоретичні основи науки про освіту»

Освіта як ключовий чинник суспільного прогресу, успішного розвитку націй, держав, кожної людини. Генеза поняття «освіта». Особливості формування науки про освіту як міждисциплінарної сфери знань і педагогічної практики. Предметне поле й завдання освіти.

Освіта як об'єкт наукового і прикладного дослідження. Трансформація поняття «освіта». Освіта як процес і як результат. Освіта і формування сукупного інтелекту суспільства. Освіта як цілісне динамічне утворення. Освіченість громадян як показник освіченості суспільства.

Взаємозв'язок освіти з філософією освіти, теорією та історією педагогіки, правознавством, психологією, соціологією, економікою освіти, культурологією та освітньою політикою.

Освіта в контексті визначальних чинників сучасного цивілізаційного розвитку – глобалізації, мобільності, змінності, інноваційності, інтелектуалізації, інформатизації, демократизації, конкурентності.

Освітній процес як система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей.

Система освіти як сукупність складників освіти, рівнів і ступенів освіти, кваліфікацій, освітніх програм, стандартів освіти, ліцензійних умов, закладів освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, учасників освітнього процесу, органів управління у сфері освіти, а також нормативно-правових актів, що регулюють відносини між ними. Перспективи розвитку сфери освіти та можливої розбудови її системи.

Якість освіти як відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг.

Якість освітньої діяльності як рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг. Моніторинг якості освіти як система послідовних і систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в країні, на окремих територіях, у закладах освіти. Зовнішнє незалежне оцінювання як оцінювання результатів навчання, здобутих особою на певному рівні освіти.

Громадське самоврядування у сфері освіти як право учасників освітнього процесу та громадських об'єднань, інших інститутів громадянського суспільства вирішувати питання у сфері освіти як безпосередньо, так і через органи громадського самоврядування.

Освітня програма як єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання. Освітня послуга як комплекс визначених законодавством, освітньою програмою та/або договором дій суб'єкта освітньої діяльності.

Індивідуальна освітня траєкторія як персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Реалізація індивідуальної освітньої траєкторії в закладі освіти через індивідуальний навчальний план.

Індивідуальна програма розвитку як документ, що забезпечує індивідуалізацію навчання особи з особливими освітніми потребами, закріплює перелік необхідних психолого-педагогічних, корекційних потреб/послуг для розвитку дитини. Індивідуальний навчальний план як документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії.

Поняття «рівня освіти». Визначення рівня освіти через самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень з урахуванням обмежень, установлених законом.

Компетентність як динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність. Значення ключових компетентностей для особистої реалізації, розвитку, активної громадянської позиції, соціальної інклюзії та працевлаштування, забезпечення особистої реалізації та життєвого успіху протягом усього життя.

Основні поняття: освіта, система освіти, якість освіти, якість освітньої діяльності, моніторинг якості освіти освітній процес, індивідуальна освітня

траєкторія, індивідуальна програма, індивідуальний навчальний план, рівень освіти, компетентність.

Змістовий модуль II.

«Нормативно-правова база розвитку освітньої політики».

Аналітичний огляд основних віх нормативно-правового забезпечення розвитку освіти в Україні за період незалежності.

Стратегічні напрями формування освітньої політики (соціальний; соціологічний; історичний; національний; правовий (юридичний); економічний; психологічний; гуманітарний). Чинники впливу на формування освітньої політики.

Особливості формування державної політики у сфері освіти в сучасних умовах розвитку Української державності.

Законодавча база розвитку освітньої політики України (ЗУ «Про освіту» (2017); ЗУ «Про вищу освіту» (2014); Концепція розвитку Нової української школи (2016 р.) та ін.) на сучасному етапі становлення національного державотворення:

- *дошкільна освіта*: мета; рівний доступ і якість для кожної дитини; нормативно-правове забезпечення;
- *повна загальна середня освіта* як основна ланка безперервної освіти: мета; нормативно-правове забезпечення; рівні загальної середньої освіти; структура загальної середньої освіти; перспективи запровадження Концепції розвитку Нової української школи (2016 р.);
- *освіта осіб з особливими освітніми потребами*: мета; роль органів державної влади та органів місцевого самоврядування у створенні умов для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами; для здобуття ними освіти на всіх рівнях освіти; інклюзивне навчання;
- *позашкільна освіта*: мета; додаткові можливості для розвитку дитини; нормативно-правове забезпечення;
- *професійна (професійно-технічна) освіта*: мета; нормативно-правове забезпечення; заклади професійної (професійно-технічної) освіти; рівні професійної (професійно-технічної) освіти;
- *фахова передвища освіта*: мета; нормативно-правове забезпечення; система фахової передвищої освіти; заклади фахової передвищої освіти;
- *спеціалізована освіта*: мета; спеціалізована освіта як освіта мистецького, спортивного, військового чи наукового спрямування, яка може здобуватися в рамках формальної, неформальної, інформальної

освіти; заклади спеціалізованої освіти; освіта наукового спрямування як вид спеціалізованої освіти;

- *вища освіта*: мета; нормативно-правове забезпечення; рівні, ступені вищої освіти, порядок, умови, форми та особливості здобуття вищої освіти; специфіка імплементації Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.);
- *освіта дорослих*: мета; особливості нормативно-правового забезпечення в Україні; складники освіти дорослих (післядипломна освіта; професійне навчання працівників; курси перепідготовки та/або підвищення кваліфікації; безперервний професійний розвиток; будь-які інші складники, що передбачені законодавством, запропоновані суб'єктом освітньої діяльності або самостійно визначені особою); формальна, неформальна, інформальна освіта в системі освіти дорослих.

Основні поняття: якість освіти, якість освітньої діяльності, освітній процес, компетентності, освітня політика, нормативно-правове забезпечення; дошкільна освіта; повна загальна середня освіта; позашкільна освіта; професійна (професійно-технічна) освіта; фахова передвища освіта; вища освіта; освіта дорослих.

4. ДЛЯ ШЛЬГОВИХ КАТЕГОРІЙ ОСІБ, яким надано право складати вступні випробування (особи, що потребують особливих умов складання випробувань) в НПУ імені М.П. Драгоманова за рішенням Приймальної комісії створюються особливі умови для проходження вступних випробувань.

5. СТРУКТУРА БІЛЕТУ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

Факультет магістратури, аспірантури і докторантури

Ступінь/ОР Магістр

Галузь знань 01 Освіта

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки
(Освітня політика)

На базі ступеня/ОКР Бакалавр, Спеціаліст,
Магістр

**Вступне фахове
випробування**

Екзаменаційний білет № 1

1. *Із поданого переліку виберіть правильне визначення поняття «система освіти»:*

- а) сукупність складників освіти, рівнів і ступенів освіти, кваліфікацій, освітніх програм, стандартів освіти, ліцензійних умов, закладів освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, учасників освітнього процесу, органів управління у сфері освіти, а також нормативно-правових актів, що регулюють відносини між ними;
- б) відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг;
- в) рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг.

2. *Чи вірним є твердження, що метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору?*

- а) Так.
- б) Ні.

3. *Чи вірним є твердження, що не кожен має право на якісну та доступну освіту : право на освіту не включає право здобувати освіту впродовж усього життя, право на доступність освіти, право на безоплатну освіту у випадках і порядку, визначених Конституцією та законами України?*

- а) Так;
- б) Ні.

4. *Із поданого переліку понять виберіть те, яке визначає статус фізичної або юридичної особа (заклад освіти, підприємство, установа, організація), що провадить освітню діяльність:*

- а) суб'єкт освітньої діяльності;
- б) об'єкт освітньої діяльності.

5. Чи вірним є твердження, що в Україні створюються рівні умови доступу до освіти, ніхто не може бути обмежений у праві на здобуття освіти?

- а) Так.
- б) Ні.

6. Чи вірним є твердження, що мовою освітнього процесу в закладах освіти є державна мова?

- а) Так.
- б) Ні.

7. Із поданого переліку виберіть правильне визначення поняття «освітній процес»:

- а) система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей;
- б) діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті;
- в) комплекс визначених законодавством, освітньою програмою та/або договором дій суб'єкта освітньої діяльності, що мають визначену вартість та спрямовані на досягнення здобувачем освіти очікуваних результатів навчання.

8. Визначте правильну відповідність між рівнями вищої освіти та їх описом:

а) початковий рівень вищої освіти	1) короткий цикл
б) перший рівень	2) бакалаврський
в) другий рівень	3) магістерський
г) третій рівень	4) освітньо-науковий/освітньо-творчий

9. Із поданого переліку понять виберіть те, яке визначають як оцінювання результатів навчання, здобутих особою на певному рівні освіти, що проводиться спеціально уповноваженою державою установою (організацією):

- а) зовнішнє незалежне оцінювання;
- б) семестрове оцінювання;
- в) поточне оцінювання.

10. Із поданого переліку виберіть правильне, на який вид (рівень) освіти розповсюджується принцип обов'язковості:

- а) лише на повну загальну середню освіту;
- б) на повну загальну середню освіту та дошкільну освіту;
- в) на повну загальну середню освіту та на дошкільну освіту дітей старшого дошкільного віку.

11. Із поданого переліку виберіть правильне визначення поняття «реформа системи освіти»:

- а) комплекс заходів, які не змінюють основ системи суспільних відносин, але призводять до викорінення негативних суспільних явищ;
- б) комплекс заходів, які змінюють основи системи суспільних відносин, і призводять до зміцнення, оновлення державних і економічних правил, що, однак, не завжди несе за собою покращення рівня життя;
- в) саморегульований та незапланований процес.

12. Із поданого переліку виберіть те, що найбільше відображає місію концепції «Нова українська школа» (НУШ) – це:

- а) реформа;
- б) інновація;
- в) зміна.

13. Із поданого переліку понять виберіть те, яке визначають як спілкування, взаємодія та співпраця між учителем, учнем і батьками. Учні, батьки та вчителі, об'єднані спільними цілями та прагненнями, є добровільними та зацікавленими односторонніми, рівноправними учасниками освітнього процесу, відповідальними за результат:

- а) педагогіка партнерства;
- б) педагогіка успіху;

14. Із поданого переліку дат виберіть ту, яка визначає прийняття нового Закону України «Про вищу освіту»:

- а) у 1996 р.
- б) у 2004 р.
- в) у 2014 р.

15. Із поданого переліку форм здобуття освіти виберіть дві правильні відповіді:

- а) інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева);
- б) індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж, на робочому місці (на виробництві);
- в) мобільна.

16. Із поданого переліку виберіть три правильні відповіді, що визначають принципи зовнішнього незалежного оцінювання:

- а) суб'єктивності;
- б) валідності (обґрунтованості та придатності методів і технологій оцінювання для конкретних цілей);
- в) відкритості та прозорості;
- г) недоступності;
- д) відповідальності.

17. Із поданого переліку виберіть установу, яка визначає державну політику у сфері освіти:

- а) Кабінет Міністрів України;
- б) Міністерство освіти і науки України;
- в) Верховна Рада України.

18. Із поданого переліку виберіть три правильні відповіді, що визначають засади державної політики у сфері освіти та принципи освітньої діяльності:

- а) людиноцентризм;
- б) верховенство права;
- в) забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- г) ненауковий характер освіти;
- д) одноманітність освіти.

19. Із поданого переліку виберіть три правильні відповіді, що визначають засади державної політики у сфері освіти та принципи освітньої діяльності:

- а) без наступності у системі освіти;
- б) непрозорість прийняття та виконання управлінських рішень;
- в) інтеграція з ринком праці;
- г) гуманізм;
- д) демократизм.

20. Из поданого переліку виберіть три правильні відповіді, що входять до системи вищої освіти:

- а) заклади вищої освіти всіх форм власності;
- б) рівні та ступені (кваліфікації) вищої освіти;
- в) галузі знань і спеціальності;
- г) неосвітні та ненаукові програми;
- д) органи, що не здійснюють управління у сфері вищої освіти.

Затверджено на засіданні Приймальної комісії НПУ імені М.П. Драгоманова

Протокол № __ від «__» _____ 2020 р.

Голова фахової комісії _____ /
Підпис

Савельєв В.Л. /
Прізвище, ім'я,
по-батькові

6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базові інформаційні джерела

1. Андрущенко В.П. Глобальна освітня політика: проблеми формування / В.П. Андрущенко // Освітня політика: філософія, методологія, практика: міжнар. наук.-практ. конф., 23 – 24 жовтня 2013 р. : зб. матеріалів. – К.: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2014. – С. 9 – 21.
2. Андрущенко В.П., Савельєв В.Л. Освітня політика (огляд порядку денного) / В.П.Андрущенко, В.Л. Савельєв. – К.: «МП Леся». – 2010. – 368 с.
3. Андрущенко В.П. Філософія неформальної освіти: проблеми та перспективи розвитку / В.П. Андрущенко // Вища освіта України. – 2013. – № 4. – С. 5-9.
4. Андрущенко В.П. Проблема формування нового вчителя для об'єднаної Європи ХХІ століття / В.П. Андрущенко // Європейські педагогічні студії. – 2012. – Вип. 1–2. – С. 28–39.
5. Андрущенко В.П. Освіта як ключовий чинник сучасних цивілізаційних процесів / В.П. Андрущенко // Освітня політика: філософія, теорія, практика [монографія] / За ред. В. П.Андрущенка; Авт. кол. : В. П.Андрущенко, Б.І. Андрусишин, В.І. Бобрицька, Р.М. Вернидуб, В.Л. Савельєв, К.А. Постол, О.О. Субіна. – К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. – С.13–33.
6. Освітня політика: філософія, теорія, практика [монографія] / За ред. В. П.Андрущенка; Авт. кол. : В. П.Андрущенко, Б.І. Андрусишин, В.І. Бобрицька, Р.М. Вернидуб, В.Л. Савельєв, К.А. Постол, О.О. Субіна. – К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. – 484 с.
7. Бобрицька В.І. Проблема становлення поняттєво-категорійного апарату освітньої політики в структурі досліджень феномену сучасної освіти / В.І. Бобрицька // Освітня політика: філософія, теорія, практика [монографія] / За ред. В. П. Андрущенка; Авт. кол. : В. П.Андрущенко, Б.І. Андрусишин, В.І. Бобрицька, Р.М. Вернидуб та ін. – К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2014. – С. 109–143.
8. Вернидуб Р. М. Забезпечення європейських стандартів якості вищої освіти на інституційному рівні / Р. М. Вернидуб // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Сер. 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи: зб. наук. праць / за ред. В. П.Сергієнка. – К. : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2011. – Вип. 27. – С. 25–33.
9. Вернидуб Р. М. Проблеми модернізації освітнього простору в умовах інституційних трансформацій глобального суспільства / Р. М. Вернидуб// Освітня політика: філософія, теорія, практика [монографія] / За ред. В. П.Андрущенка; Авт. кол. : В. П.Андрущенко, Б.І. Андрусишин, В.І. Бобрицька, Р.М. Вернидуб, В.Л. Савельєв, К.А. Постол, О.О. Субіна. – К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. – С.203–229.
10. Енциклопедія освіти/ Акад. пед. наук України; головний ред. В.Г. Кремень. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
11. Зязюн І. А. Аксіологічні орієнтири сучасної культури. / І. А. Зязюн // Проблеми освіти в Польщі і в Україні в контексті процесів глобалізації та євроінтеграції : зб. матеріалів Міжн. науково-практичної конф. – 21 – 24 квітня 2009 р. Київ-Житомир / за ред. В. Кременя, Т. Левовицького, С. Сисоєвої. – К. : КІМ, 2009. – 37 – 48.
12. Кілієвич О. Англо-український глосарій термінів і понять з аналізу державної політики та економіки. – К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2003. – 510 с.
13. Кремень В. Філософія освіти ХХІ ст. / В. Кремень // Персонал. – 2003. – № 1. – С. 8.
14. Кремень В.Г. Поступ до нової філософії освіти в Україні / В.Г. Кремень // Розвиток педагогічних наук в Україні і Польщі на початку ХХІ століття: зб. наук. праць. – Черкаси: Видавець Чабаненко Ю.А., 2011. –704 с.
15. Кремень В. Г. Система освіти в Україні: Сучасні тенденції і перспективи / В. Г. Кремень // Професійна освіта: педагогіка і психологія [ред. Т. Левовицький, І. Вільш, І. Зязюн, Н. Ничкало]. – Київ-Ченстохова, 2000. – С. 11 – 31.

16. Луговий В. І. Рамка кваліфікацій та система гарантування якості національної вищої освіти: труднощі реалізації [Текст] / В. І. Луговий, О.М. Слюсаренко, Ж. В. Таланова // Вища освіта України. Додаток 4. – 2010. – С. 257–265.
17. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України [авт. : В.П. Андрущенко, І.Д. Бех, М.І. Бурда та ін.; ред. кол. В.Г. Кремень (голова), В.І. Луговий (заст. голови), В.М. Мадзігон (заст. голови), О.Я. Савченко (заст. голови)]; за заг. ред. В.Г. Кременя. – К.: Пед. думка, 2011. – 304 с.
18. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України [ред. кол. В.Г. Кремень (голова), В.І. Луговий (заст. голови), А.М. Гуржій (заст. голови), О.Я. Савченко (заст. голови) та ін.]; за заг. ред. В.Г. Кременя. – К.: Пед. думка, 2016. – 448 с. (До 25-річчя незалежності України).
19. Національна доктрина розвитку освіти: затв. Указом Президента України від 17 квітня 2002 р. № 347 // Освіта України. – 2002. – 23 квітня (№ 33). – С. 4–6.
20. Національний освітній глосарій: вища освіта /авт.-уклад. : І. І. Бабин, Я. Я. Болюбаш, А. А. Гармаш й ін. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. – 100 с.
21. Освітня політика: філософія, методологія, практика: міжнар. наук.-практ. конф., 23 – 24 жовтня 2013 р. : зб. матеріалів. – К.: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2014. – 285 с.
22. Освітологія: витоки наукового напрямку: монографія / За ред. В.О. Огнев'юка; Авт. кол.: В.О. Огнев'юк, С.О. Сисоєва, Л.Л. Хоружа, І.В. Соколова, ОМ. Кузьменко, О.О.Мороз. – К. : ВП «Єдельвейс», 2012. – 336 с.
23. Огнев'юк В. О. Філософія освіти в структурі наукових досліджень феномену освіти / В.О. Огнев'юк // Шлях освіти. – 2009. – № 4 (54). – С. 2–6.
24. Педагогіка вищої школи / [В. П. Андрущенко, І. Д. Бех, І. С. Волощук та ін.]; за ред. В. Г. Кременя, В. П. Андрущенка, В. І. Лугового. – К.: Педагогічна думка, 2009. – 256 с.
25. Савченко О.Я. Цінності, що об'єднують шкільну і педагогічну науку / О. Я. Савченко // Проблеми освіти в Польщі і в Україні в контексті процесів глобалізації та євроінтеграції : зб. матеріалів Міжн. науково-практичної конф. – 21 – 24 квітня 2009 р. Київ-Житомир / за ред. В. Кременя, Т. Левовицького, С. Сисоєвої. – К. : КІМ, 2009. – С. 94 – 108.
26. Формування державної освітньої політики : філософські, теоретичні та прикладні аспекти / Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 25-26 лютого 2016 р., м. Київ, НПУ імені М.П. Драгоманова. – Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2016. – 270 с. – Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/11532>

Інформаційні ресурси

27. Нова школа: простір освітніх можливостей. Серпень 2016 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>.
28. Закон України «Про освіту». 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://zakon.rada.gov.ua>
29. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс]. – [Чинна 2013-06-25] // Указ Президента України № 344/2013. – Сайт «Законодавство України». – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua.pdf> .
30. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року (проект). [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>.
31. Обговорення Проекту Концепції розвитку освіти України на 2015 – 2025 роки. 04 листопада 2014 року. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>.
32. Стратегія державної кадрової політики на 2012-2020 роки Указ Президента України від 1 лютого 2012 року № 45/2012. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
33. Національна рамка кваліфікацій. Постанова КМ України від 23 листопада 2011 р. № 1341. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
34. Педагогічна конституція Європи [Електронний ресурс]. – [Чинна 2013-05-25]. – Франкфурт. – 2013. – Сайт «Асоціація ректорів педагогічних університетів Європи»

- Режим доступу: <http://www.arpue.org/index.php/ru/publykatsyy/pedagogicheskaya-konstitutsiya-evropy/141-pedahohichna-konstytutsiia-yevropy-1>
35. Форум міністрів освіти європейських країн «Школа XXI століття : Київські ініціативи» / Київ, 22-23 вересня 2011 року. – Режим доступу: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mon.gov.ua